

MED66 – Radikalismus ve Středomoří

2017-18

Marek Čejka

E-mail: cejka@fss.muni.cz

28. 2. – Úvod, základní pojmy, geopolitika, politické ideologie, geneze radikalismu v oblasti

14. 3. – Stručný úvod do izraelsko-palestinského konfliktu

Prezentace:

Radikalismus v britském mandátu Palestina – arabské a sionistické radikální skupiny, hlavní osobnosti, násilí, povstání, britské represe *Trávníček*

Radikalismus židovských osadníků – charakteristika, jak ovlivňují izr.-pal konflikt *Buličičová*

Hamás versus Fatah – hlavní ideologické rozdíly, projevy konfliktu v praxi *Ulrichová*

21. 3. – Libanon, Egypt, Jemen

Prezentace:

Radikální křesťanské milice v libanonské občanské válce *Šodková*

Současnost hnutí Hizballáh (hlavně s ohledem na konflikt v Sýrii, ISIS, současná pozice vůči Izraeli) *Křištofová*

Muslimské bratrstvo během Arabského jara a v současnosti *Marko*

Souvislosti aktuálního konfliktu v Jemenu *Ourodová*

4. 4. – Dokumentární film k vlivu Al-Káidy a salafistického džihádismu

Prezentace:

Vztah mezi afghánskou Al-Káidou a ISIS *Stalmachová*

Vývoj Tálibánu *Odstrčilová*

18. 4. – Radikalismus v Turecku a kurdských oblastech, radikalismus v Sýrii

Prezentace:

Mustafa Kemal Atatürk a hlavní principy jeho politiky *Knapíková*

Strana kurdských pracujících a její frakce *Patzová*

Ozbrojené skupiny v syrském konfliktu po roce 2011 (kromě ISIS a kurdských skupin)
Vilhan

2. 5. – Radikalismus v Maghrebu, shrnutí, předtermín

Prezentace:

Vývoj radikálního islámu v Alžírsku *Sotonová*

Dezintegrace Libye po Arabském jaru a současná situace v zemi. *Zajícová*

Situace v Tunisku od počátku Arabského jara do současnosti. *Škarecký*

16. 5. – Závěrečné shrnutí, předtermín testu, neformální diskuse v některém přílehlém zařízení („U Čápa“ apod.)

Doporučená literatura:

- *Avineri, Š.: Zrození moderního sionismu*, Judaika, Praha 2001
- *Barša, P.: Západ a islamismus – střet civilizací nebo dialog kultur?*, CDK, Brno 2001
- *Beránek, O. (ed.): Arabské revoluce – Demokratické výzvy, politický islám a geopolitické dopady*, Academia 2013
- *Beránek, O.; Ostřanský, B. (ed.): Islámský stát*, Academia 2016
- *Bureš, J.; Čejka, M., Daniel, J.: Muslimské bratrstvo v současnosti*, Academia 2017
- *Buruma, I.; Margalit, A.: Okcidentalismus*, Lidové noviny, Praha 2005
- *Čejka, M.: Izrael a Palestina*, Barrister & Principal, Brno 2013
- *Čejka, M.: Judaismus a politika v Izraeli*, Barrister & Principal, Brno 2009
- *Čejka, M., Kořan, R.: Rabíni naší doby*, Barrister & Principal, Brno 2010
- *Čejka, M.: Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*, Barrister & Principal, Brno 2007
- *Fiala, P.; Hanuš, J.; Vybíral, J. (eds.): Autorita v abrahamských náboženstvích – náboženské a politické aspekty autority v judaismu, křesťanství a islámu*, CDK, Brno 2005
- *Chapman, C.: Či je země zaslíbená? Pokračující krize mezi Izraelem a Palestinci*, Volvox Globator, Praha 2003
- *Introvigne, M.: Hamás – Islámský terorismus ve Svaté zemi*, Vyšehrad, Praha 2003
- *Juergensmeyer, M.: Teror v mysli Boží – globální vzestup náboženského násilí*, CDK, Brno 2007
- *Kepel, G.: Válka v srdci islámu*, Karolinum, Praha 2006
- *Kepel, G.: Boží pomsta – křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět*, Atlantis, Brno 1996
- *Kropáček, L.: Islám a Západ – Historická paměť a současná krize*, Vyšehrad, Praha 2002
- *Kropáček, L.: Blízký východ na přelomu tisíciletí – Dynamika přeměn v muslimském sousedství Evropy*, Vyšehrad, Praha 1999
- *Mendel, M.: Arabské jaro*, Academia 2015
- *Mendel, M.: S puškou a Koránem – Pojmy a argumenty soudobého islámského fundamentalismu*, Orientální ústav AV ČR, Praha 2008
- *Mendel, M.: Náboženství v boji o Palestinu*, Atlantis, Brno 2000
- *Pavlincová, H.; Horyna, B. (eds.): Slovník judaismus, křesťanství, islám*, nakladatelství Olomouc, Olomouc 2003
- *Qutb, S.: Milníky na cestě*, Academia, Praha 2013
- *Tureček, B.: Nesvatý boj o Svatou zemi*, Knižní klub 2011
- *Tureček, B.: Labyrintem Íránu*, Knižní klub 2013
- *Tureček, B.: Blízký východ nad propastí*, Knižní klub 2016
- *Župek, P.: Salafitský islám*, Academia 2016
- *Kolektiv autorů: Zahraniční politika České republiky vůči zemím Blízkého východu, Zakavkazska a Střední Asie*, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, Brno 2001
- *Kolektiv autorů: Encyklopedie – světový terorismus*, Svojtka&Co., Praha 2001